

§ a jog asztala

Az öröklési szerződés

Olvasóink gyakran megfogalmazott kívánásának eleget téve, októbertől ismét rendszeressé tesszük lapunk hasábjain a jogi rovatot. Ennek gazdája, ifj. dr. Könczöl László hente vállalkozik arra, hogy egy-egy érdekesebb témáról tájékoztatást adjon, illetve – a rendelkezésére bocsátott adatok, információk alapján, a területi korlátokat betartva – olvasói levelekre reagáljon. Címünk: Délmagyarország szerkesztősége, 6740 Szeged, Stefánia 10. A borítékra írják rá: „A jog asztala”.

Első alkalommal egy minden bizonnyal sokakat érdeklő témáról, az öröklési szerződés kötelező tartalmi elemeiről lesz szó.

Az öröklési szerződésben az egyik fél az örökhagyó, a másik fél az eltartó, az úgynevezett szerződéses örökös. Az örökhagyó csak egy személy lehet. Ez alól egyedül akkor van kivétel, ha a házasrész mint örökhagyó kötnék harmadik személlyel (ugyanabba az okiratba foglalt) öröklési szerződést. Az eltartó számára viszont törvény nem korlátozza, tehát többen, közösen is kötelezhetik magukat az örökhagyó eltartására, illetőleg részére életjáradék fizetésére. Ebben az esetben az eltartó rendszerint egyetemleges kötelezettséget vállalnak.

Az öröklési szerződésnek az örökhagyó oldaláról egyetlen kötelező eleme van, hogy a másik felet – az eltartót – örökössé nevezzék. Az esetek nagy részében ez úgy történik, hogy az örökhagyó az egész hagyatékát az eltartónak juttatja. Előfordulhat az is, hogy az örökhagyó nem az egész hagyatékot, hanem csak annak meghatározott hányadát, vagy a hagyaték részét képező, egy vagy több va-

gyontárgyat juttat az örökösnek. Természetesen az eltartónak a hagyatéki terhek viselésében is osztoznia kell.

Az eltartó vagy adott esetben eltartók kötelesek az örökhagyó tartására, vagy részére életjáradék fizetésére. A tartás „megfelelő” tartást jelent, amely kiterjed gondozásra, ápolásra, gyógyításra, gyógyíttatásra és az illető eltemetésére is. Az életjáradék-fizetési kötelezettség pedig egy meghatározott pénzösszeg vagy terménymennyiség időszakonként visszatérő szolgáltatását jelenti. Fontos követelmény, hogy a szerződéses örökös (eltartó) rendelkezzen rendszeres jövedelemmel, amelyből biztosítani tudja az örökhagyó tartását, ápolását. Azért kötelező ismerv ez, mert amennyiben a szerződéses örökös saját jövedelemből nem tudja az örökhagyó tartását biztosítani, és csak annak gondozását látja el, az öröklési szerződés nem lesz érvényes.

A kötelezően írásos öröklési szerződésből ki kell tűnnie az öröklési szerződés minőségének, valamint kelte helyének és idejének is. Az öröklési szerződést csak az örökhagyó által értett nyelven lehet megfogalmazni, saját kezűleg kell az örökhagyónak aláírnia két tanú jelenlétében, vagy ha esetleg már korábban aláírta az okiratot, aláírását két tanú előtt magáénak kell elismernie. Amennyiben az öröklési szerződés több külön lapból áll, csak akkor érvényes, ha minden lapját ellátták folyamatos sorszámozással, továbbá az örökhagyó és a tanúk is minden lapját aláírták. Korlátozottan cselekvőképes személy öröklési szerződésének érvényességéhez a törvényes képviselő hozzájárulása és a gyámhatóság jóváhagyása is szükséges (Ptk. 656. §).

Ifj. dr. Könczöl László

Szeged régióközpont a környezetvédelemben

„Válogató” a sándorfalvi úton

A Környezetgazdálkodási Kht. sándorfalvi úti központi hulladéklerakó telepén tegnap, csütörtökön délelőtt új válogatóművet avattak. Pepó Pál környezetvédelmi miniszter indította el azt a gépsort, amely Magyarország első önkormányzati tulajdonban lévő válogatóművében minimum hétfelét szortírozza a továbbhasznosításra alkalmas hulladékot. Amennyiben jövőre a kht., Szeged és a környező települések önkormányzatai közösen további összegekhez jutnak az ISPA-pályázaton, a város a környezetvédelem régióközpontja lehet.

Pepó Pál környezetvédelmi miniszter megnyitó beszédében elmondta: ma Magyarország létezik környezetvédelmi stratégia, amelynek egyik prioritása a képződött hulladék csökkentése. Ilyen célokra 58 milliárd forint áll a tárcá rendelkezésére. Az országban évente 4 millió tonna hulladék keletkezik – ennek pedig 35-50 százaléka újrahasznosítható. A miniszter kijelentette, két év munkájával elkészült a hulladékgazdálkodási törvény, amely még az év végén a parlament elé kerül. A jelenlegi helyzet nem túl rózsás: a 2700 hulladéklerakó 30 százaléka felel meg az európai normáknak. A beruházásokhoz nélkülözhetetlen az állami hozzájárulás – példa erre a szegedi válogatómű, amelynek 220 millió forintos költségvetéséből 55 százalékat a Központi Környezetvédelmi Alap adott.

Bartha László, Szeged polgármestere kifejtette: az európai felzárkózási program legfontosabb területe a környezetvédelem, az uniós csatlakozás feltétele pedig ennek felgyorsítása. Ebben

Belépés csak a szalag átvágása után. Balról Szabó Ferenc, jobbról Pepó Pál, a háttérben Bartha László. (Fotó: Miskolczi Róbert)

Sajtókapcsolat

Az egyik országos lap tudóstója Pepó Pál minisztertől azt kérdezte a válogatómű átadását követő sajtótájékoztatón, meg lehet-e nevezni azon cégeket és magánszemélyeket, akiknek az érdekeit sérti, ha nyilvánosságra kerülnek az Aradi Csaba ellen folytatott vizsgálat anyagai. Mielőtt a miniszter válaszolhatott volna, Bartha László polgármester magához ragadta a szót és a következőket mondta: „A mai napnak a témája a hulladékgazdálkodási üzem átadása. Szeretnék arra kérni minden sajtóképviselet, én, Szeged város polgármestere, hogy ezzel a témával foglalkozzon. Más téma nem téma.”

A miniszter azért válaszolt...

Szeged, mint a dél-alföldi régió természetes központja, vezető szerepet kíván vállalni. A város vezetése elkötelezte magát a környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése mellett, főleg a szennyvízkezelési és hulladékgazdálkodási programokat kívánja

erősíteni. A cél egy regionális hulladékgazdálkodási rendszer kialakítása, amelynek keretében a térség 20-30 településével együttműködve öt éven belül szeretnének megoldást találni a legfontosabb problémákra. Az összefogás egyrészt csökkentheti a

költségeket, másrészt könnyebben lehet hozzájutni a pályázati pénzekhez.

A polgármester kifejtette, a Környezetgazdálkodási Kht. olyan programot készített elő, amelyben Szeged és 23 környező település számára hozhat megoldást. A 2000-ban induló uniós támogatási rendszer, az ISPA első körébe a szegedi szennyvíztisztító beruházással együtt bekerül ez a mintegy 3 milliárd forint nagyságrendű fejlesztés is. Bartha László végezetül megköszönte az alkotók és a kivitelezők, a M-U-T Hungária, valamint az Avermann-Horváth Kft. munkáját.

Szabó Ferenc, a Környezetgazdálkodási Kht. ügyvezető igazgatója arról beszélt, a hulladékgazdálkodási programnak egy fontos szakasza zárult le a válogatómű átadásával. Öt éve alapította az ön-

kormányzat a kht.-t, majd 1995-ben elindult a regionális hulladékgazdálkodási fejlesztési terv, 1997-ben városi környezetvédelmi program született. Megalakult az Alföldi Hulladékhasznosító Konzorcium, s ennek tagjaként Szeged megkapta azt a 130 millió forintot, amely hozzájárult a válogatómű felépítéséhez, és amelyből hulladékudvarok és -szigetek létesültek, valamint elkezdődött a szelektív hulladékgyűjtés. A válogatómű évi 15 ezer tonna hasznosítható hulladékot tud elkülöníteni. A következőkben – remélhetően az ISPA-pénzekből – majd szigetelni kell a jelenlegi „depót”, létre kell hozni egy regionális komposztáló, s egy építési és bontási hulladék-feldolgozó telepet.

Fekete Klára

Vámosok ügyei

Munkatársunktól

A Vám- és Pénzügyőrség Csongrád és Békés Megyei Parancsnokságának munkatársai a múlt héten összesen 87 esetben járt el deviza- és vámszabálysértés, csempészet, adó és tb-csalás büncselekménye miatt, közel 5 millió forint értékben.

A vámszabálysértési ügyek kapcsán a hivatalos munkatársai 757 karton cigarettát, 108 liter tiszta szeszt, 1200 darab szemöldökszipeszt, 2000 garnitúra hajcsatot, 40 darab szempilláspirált és 210 garnitúra női fehérműt foglaltak le. A 28 esetben kiszabott és beszedett pénzbírság 312 000 forint.

Rendőrségi feljelentés alap-

ján folytat nyomozást a szegedi vámnyomozó hivatal F. J. magyar állampolgár ellen, akit közúti ellenőrzés kapcsán vizsgáltak, mert az általa vezetett Nissan kisteherautót személyszállításra tették alkalmassá. Erre azonban a vámkezeléstől számított 5 éven belül nem volt engedélye, és az illető az átalakítást követően a vám és egyéb köztartozások különböztetését nem fizette meg. A battonyai vámosok P. B. román állampolgár ellen indítottak eljárást, mert kocsija csomagterében egy dobozban 166 darab számítógép chippet és 62 egységcsomagnyi más számítógép-alkatrészt találtak, melyet a határátlépő „elfelejtett” bejelenteni.

Elfelejtett álmom

Munkatársunktól

A budapesti Bolygó Kultusz Modell társulata mutatja be „Elfelejtett álmom” című produkcióját október 1-jén 20.30 órakor az Alterra – Kortárs Előadóművészeti Központ sorozatának keretében a régi zsinagógában. Az „Elfelejtett

álmom” hivatásos színészek kísérelti előadása, amellyel elnyerték az V. Alternatív Szemle kategóriáját. A darabot Marc von Henning írta és rendezte, szereplők: Horváth Susza, Puskás Tivadar, Hevér Gábor, Major Melinda és Kardos Róbert.

A kamara elégedetlen

Építmények adója

Dorozzmai úti anizksz. Az építményadó leginkább a nagy területen üzemelő cégeket terheli. (Fotó: Miskolczi Róbert)

iroda adóosztályának vezetője elismerte: az előkészítés folyamán valóban komoly gondot jelentett az, hogy nem lehetett más forrásból pontos adathoz jutni. Így aztán az építményadó vonatkozásában azoknak küldték ki az adóbevallási ívet, akik valamilyen vállalkozást folytatnak, illetve akik szerepelnek az önkor-

mányzat gépjármű-nyilvánításában. A hivatal 38 ezer adóbevallást postázott, amelyből szeptember 30-ig több mint 20 ezer érkezett vissza. Aki egyébként a megadott határidőig nem nyújtotta be az építményadó-bevallását, annak mulasztási bírságot kell fizetnie, amelynek a mértéke attól függ, hogy mennyit

késik az illető. Zombory Pál elmondta: a beérkezett adóbevallások alapján az adóhatóság határozatot készít október hónapban, amelyben megállapítják a fizetendő összeget és a fizetés határidejét. Az építményadóból egyébiránt 75 millió forint bevételre számít az önkormányzat.

S hogy kik lesznek a legnagyobb adófizetők? Nos, nem a kisvállalkozók, hanem azok a nagyobb cégek és vállalkozások, amelyek több száz, több ezer, esetenként több tízezer négyzetméteren működnek. Az osztályvezető hangsúlyozta: a huszonegy megyei jogú városból már tizenkilencben jóval korábban bevezették ezt az adónemet. A nem lakás céljára szolgáló építmények adója más városokban átlagosan évente 200-500 forint négyzetméterenként. De akadnak olyan városok – például Salgótarján, Békéscsaba, Eger, Veszprém vagy Szombathely –, ahol ennél is magasabb építményadót szednek. A csökkenő központi támogatás miatt lépnie kellett a városnak – hangsúlyozta Zombory Pál.

Martonosi István, a Kisoszló elnöke, a CSMKIK alelnöke

lapunknak elmondta: mind a kisiparosok érdekeit képviselő szervezet, mind pedig a Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara különböző javaslatokat tett le az önkormányzat asztalára, ám azokat a város nem vette figyelembe a döntés meghozatalánál. Ezek után döntött úgy a kamara megyei elnöksége, hogy létrehoz egy öttagú tárgyaló delegációt. Martonositól megtudtuk, hogy a bizottság tagjai szeptember közepén már tárgyalták építményadó ügyben Tímár László gazdasági alpolgármesterrel, s október második felében újra asztalhoz ülnek. A bizottság javaslatai között szerepel egyebek mellett, hogy a város csak 2000. január elsejétől vezesse be az építményadót, ugyanis annak október elseji bevezetése „borítja” a cégek üzleti terveit. A javaslatok között szerepel még, hogy az önkormányzat – más városokhoz hasonlóan – jelöljön ki övezeteket, szektorokat, amelyekben más és más lenne az adó mértéke.

A kamara azt is szeretné elérni, hogy a város különálló egységként kezelje az ipari, kereskedelmi és szolgáltatási szférát, illetve azt, hogy például a nagy gyártelepeken lehetőleg csak a működő rész után kelljen adót fizetni.

Sz. C. Sz.